

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cæremoniale FF. Minorum Strictioris Observantiæ Almæ
Provinciæ Saxoniae S. Crucis**

Sächsische Franziskanerprovinz vom Heiligen Kreuz

Nevhsii, 1706

VD18 10502327

Titulus XVII. De Offertorio usque ad Canonem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71672)

N. 2. *Locato Missali in altari Celebrans si ipse librum detulerit, redit ad medium altaris: alioquin à cornu Epistolæ venit ad medium: ibique stans junctis manibus ante pectus, levatisque ad Deum oculis & statim dimissis: has actiones facere debet Sacerdos antequam dicat, Munda cor meum. Tum profundè inclinatus dicit secreto Munda Cor Meum. Tribus vicibus in medio altaris junctis manibus inclinatus eas non ponit super altare: primo hic: 2do: dum dicit Sanctus. 3tio ad Agnus Dei, & Jube Domine Benedicere. Quia petit benedictionem à Deo, in Missa autem solemnè Diaconus dicit: Jube Domine, quoniam benedictionem à Celebrante petit. Distinctio hæc notanda est. Ibi. Quibus dictis vadit ad librum Missalis, ubi stans versus illum, hoc est versus cornu vel aquilonem quantum commode fieri potest, junctis manibus ante pectus dicit intelligibili voce Dominus Vobiscum, &c. Deinde pollice solo absque indice, dextra manus sinistra supra librum posita, signo crucis signet primo librum super principio Evangelii. Postea sinistra manu pectori admota se ipsum, dum dicit Sequentiâ vel Initium Sancti Evangelii, signat librum, dum respondetur, Gloria Tibi Domine se ipsum signat. Ibid. Cum autem nominatur Jesus caput versus librum inclinatur: & eodem modo versus librum, etiam dum expositum est Venerabile Sacramentum, genuflectit cum in Evangelio est genuflectendum.*

N. 3. *Cum dicit Et Incarnatus Est usque ad Et Homo Factus Est inclusivè genuflectit unico genu, manibus super altare extensis, ut seipsum ad altare sustineat, ut habetur Tit. præcedenti n. 4. quod semper observandum, dum ad altare sine mora flectit.*

TITULUS VII.

De Offertorio usque ad Canonem.

N. 2. **D**lto Offertorio discooperit Calicem. Velum decenter plicatum prope tabellam secretarum extra Corporale deponit.

Et ad

Et ad cornu Epistola sistit & manu dextra, sinistra super altare posita, amovet parvam pallam. Deinde dextrâ, sinistrâ adhuc super altare positâ, accipit patenam cum hostia & ambabus manibus eam usque ad pectus elevatam tenens oculis ad Deum elevatis & statim demissis dicit SUSCIPE SANCTE PATER.

N. 3. Si fuerint aliæ hostiæ . . . in alio calice seu vase pro Communionē populi consecrandæ, Calicem illum seu vas dextra discooperit, & intentionem suam etiam ad illas offerendas & consecrandas dirigens dicit ut supra : SUSCIPE, &c. Oratione totaliter completa, patenam utraque manu tenens cum ea facit signum crucis super Corporale, & deponit Hostiam circa medium anterioris partis Corporalis ante se, & Patenam ad manum dextram aliquantulum. Nempe ad medietatem subtus Corporale.

N. 4. Deinde à medio altaris recedens manibus junctis, in cornu Epistola accipit sinistra, Calicem, & dextra, Purificatorio extergit, & ut habetur numero præcedenti exterso Calice Patenam cooperit Purificatorio : & sinistra tenens illius nodum accipit ampullam vini, &c. ut in Rubrica. Deinde eodem modo tenens Calicem, non jungit manus antequam benedicat, producit signum crucis super ampullam aquæ DEUS QUI HUMANÆ SUBSTANTIÆ, &c. Et ad verba, DA NOBIS PER HUIUS AQUÆ, & non antea : infundit parum aquæ in Calice.

N. 5. Imposita aqua in Calice. Si vini aut aquæ guttæ dispersæ appareant intra Calicem, Purificatorio de Patena accepto abstergantur, & iterum Patenam Purificatorio cooperit. Notandum hic quod usus eorum, qui ad excipiendas guttas vini, alioquin usque ad altaris mappam frequenter defluxuras, labio Calicis Purificatorium imponunt, non sit reprobandus, donec habeantur ampullæ vitreæ, aut alia earum forma, ut distillatio evitari possit. Et finita oratione prædicta junctis ante pectus manibus recedit ad medium altaris, accipit manu dextra Calicem discoopertum & stans ante medium altaris ; & quamvis verba Rubricæ clarè non exprimant, Calicem accipiendum postquam pervenit ad medium, ita tamen omnino observandum, dum Venerabile Sacramentum expositum est, quoniam ob aliam Rubricam ratione accessus in medio flectendum est, videtur ergo congruentius, ut in
omni

omni Missa observetur, quia saltem non est contra Rubricam.

Ibid. *Ipsam ambabus manibus elevatum tenens*, ita ut Calicis cuppa non excedat oculos, neque infra os. *Intentis ad Deum oculis offert dicens OFFERIMUS TIBI DOMINE, &c.* qua oratione dicta, & non ante, facit signum crucis ambabus manibus, vel sola dextra, ut commodius videtur, cum Calice super altare.

Ibid. *Postea erectus elevans oculos manusque expandens & statim jungens ante pectus, quod semper facit, quando est aliquid benedicturus.* Subintellige dum utraque manus est libera, nec altera earum ad Hostiam vel Calicem tenendum occupata, dicit: VENI SANCTIFICATOR, &c.

N. 6. *Tunc junctis ante pectus manibus accedit ad cornu Epistolæ, ubi stans versus cornu Epistolæ, sinistro latere ad altare verso, Ministro aquam fundente lavat manus, id est extremitates digitorum pollicis & indicis dicens Psalm. Lavabo, &c.* Ablutione facta extergit digitos facie ad altare versa, ad Gloria Patri, caput cruci inclinatur. *Qui versus Gloria Patri præter mittitur in Missis defunctorum, & in Missis de tempore.* Non in Missis votivis, à Dominica de passione usque ad Sabbatum sanctum exclusivè. Absoluto Psalmo manibus ante pectus junctis revertitur ad medium altaris, ubi stans oculosque ad Deum elevans, &c. ut in Rubrica dicit Suscipe Sancta Trinitas, &c.

N. 7. *Et manibus ante pectus extensis ut sit ad orationem, stans in medio altari, versus librum: hoc est, inquit GAVANTUS: conversus ad librum, non recedens à medio, ita ut dextrum latus aliqualiter saltem, vertatur ad altare; etiam hinc patet, quod liber locandus prope Corporale, ut commodius legatur, & si Rubrica de hoc taceat. Dicit absolutè sine OREMUS, orationem vel orationes secretas. Cum dicit PER DOMINUM jungit manus, cum dicit JESUM CHRISTUM caput inclinatur Cruci.*

N. 8. *Pervento autem in conclusione ultime secreta, ad verba illa PER OMNIA SÆCULA SÆCULORUM. exclusivè Sacerdos stans in medio altaris prosequitur ut in rubrica. Dum in Præfatione legit Per Christum Dominum nostrum, non inclinatur caput, nec unquam per totam Missam*

E

ad sola

ad sola illa verba, unâ vice exceptâ, scilicet in Canone post Consecrationem ante illa verba : **NOBIS QUOQUE PECCATORIBUS.** Cum dicit **SANCTUS**, *junctis ante pectus manibus non super altare positis, & inclinatus profundè, prosequitur, &c.*

TITULUS VIII.

De Canone Missæ usque ad Consecrationem.

N. 1. **F**inita Prefatione ut supra, Sacerdos stans ante medium altaris versus ad illud : aliquantulum usque ad humeros, vide hac Parte Tit. 5. n. 1. *elevat manus. Oculisque elevatis ad Deum, & sine mora devotè demissis ac manibus junctis & super altare positis incipit Canonem.* Ibid. *Cum dicit : HÆC † DONA : HÆC † MUNERA. HÆC SANCTA † SACRIFICIA, dextera manu sinistra super altare posita, signat ter communiter super Hostiam & Calicem.* Formet duas lineas æquales & non quatuor puncta. Lineæ autem non sint nimis excessivæ, communiter Auctores statuunt mensuram palmi. Adverte ad dicta Tit. 3. n. 5. *Benedicendo totam manum dextram extendit omnibus illius digitis pariter junctis & extensis.*

N. 2. *Vbi dicit una cum famulo tuo Papa nostro N. exprimit nomen Pa-
pa cum capitis inclinatione, Sede autem vacante : idem est de Episcopa-
li Sede vacante, de verbis ET ANTISTITE NOSTRO N. verba prædicta
omittuntur. Ubi dicitur Et Antistite nostro N. specificatur nomen,
Patriarcha, Archiepiscopi vel Episcopi ordinarij in propria Diœcesi : hoc
est, nominari debet, non Episcopus Celebrantis, sed Episcopus loci
quo quis celebrat : itaque in alia Diœcesi Celebrans attendat ad no-
men illius Episcopi. Et non alterius Superioris v. g. Abbatis exempti,
etiamsi Celebrans sit omnino exemptus, vel sub alterius Episcopi jurisdic-
tione.*

N. 3. *Cum dicit MEMENTO DOMINE FAMULORUM FAMULARUM-*
QUE